

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2775

Vragen van de leden **Oskam** en **Pieter Heerma** (beiden CDA) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de onrust tijdens de IS-betoging in Den Haag* (ingezonden 12 augustus 2014).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie), mede namens de Minister van Algemene Zaken en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 27 augustus 2014)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het feit dat een demonstratie tegen de gruwelikheden van terreurorganisatie IS d.d. 10 augustus jl. in Den Haag is verstoord door tegendemonstranten?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat de verstoring in Den Haag zorgelijker is, nu blijkt dat de tegendemonstranten openlijk sympathiseerden met de terreurbeweging IS, die zich momenteel schuldig maakt aan genocide tegen christenen en yezidi's in Noord-Irak?

Antwoord 2

Het kabinet verwerpt het gedachtengoed en de werkwijze van IS. Grondrechten zoals vrijheid van meningsuiting, vrijheid van godsdienst en recht van demonstreren, vormen een groot goed in ons land en verdienen zowel een krachtige als zorgvuldige bescherming. Deze grondrechten zijn begrensd als ze uitmonden in geweld, haatzaaien of discriminatie. Ieder mens moet zich in Nederland veilig en gerespecteerd voelen. Extremisme van wie dan ook vormt een bedreiging van onze rechtsstaat die hard wordt aangepakt door het Kabinet. Het is goed invoelbaar dat mensen in Nederland uiting geven aan zorgen, verdriet en woede over wat elders in de wereld gebeurt. We zijn er echter met elkaar voor verantwoordelijk dat conflicten die zich elders in de wereld afspelen niet leiden tot oplopende spanningen en conflicten tussen bevolkingsgroepen in onze Nederlandse samenleving en dat wij elkaar met wederzijds respect tegemoet blijven treden.

Vraag 3

Klopt het dat de tegendemonstranten islamitische jongeren waren en deelt u de mening dat hun gedrag tijdens de demonstratie absoluut ontoelaatbaar is en bestraft dient te worden?

Antwoord 3

Een groep van ongeveer tweehonderd mensen, waaronder islamitische jongeren wilden de zogeheten Mars van de Vrijheid, georganiseerd door Pro Patria, blokkeren.

Zie verder antwoord 2.

Vraag 4

Hoeveel tegendemonstranten waren aanwezig bij de IS-demonstratie, hoeveel verdachten zijn er inmiddels opgepakt door de politie en wat wordt hen ten laste gelegd?

Antwoord 4

Zie het antwoord op vraag 3 van de leden Van Klaveren en Bontes over een demonstratie in de Schilderswijk (nr. 2014Z13954, ingezonden 11 augustus 2014)

Vraag 5

Bent u van mening dat de gemeente Den Haag en de landelijke overheden voldoende grip hebben op de islamitische bewoners in de Haagse Schilderswijk die er klaarblijkelijk zeer kwalijke denkbelden over de terreurorganisatie IS op nahouden?

Antwoord 5

Zie antwoord op vraag 2.

Vraag 6

Wat is de rol van het kabinet voorts in het voorkomen van verdere demonstraties en gewelddadigheden van aanhangers van IS in Nederland?

Antwoord 6

Het recht om een bijeenkomst te organiseren is vastgelegd in de Grondwet en in internationale verdragen. Op basis van de Wet openbare manifestaties (WOM) kan de burgemeester vooraf voorschriften en beperkingen stellen aan een demonstratie, en de nodige veiligheidsmaatregelen treffen zodat de betoging ordelijk en vreedzaam verloopt. Deze bevoegdheden mag hij slechts aanwenden ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Het is de burgemeester op grond van de WOM niet toegestaan een demonstratie te verbieden of tegen te gaan omdat de betoging naar zijn inhoud of doelstelling, of vanwege de inhoud van de mee te voeren leuzen, ongewenst wordt geacht. De burgemeester heeft ook geen bevoegdheid tegen een demonstratie op te treden enkel ter voorkoming of beëindiging van strafbare feiten, aangezien het enkele feit dat iemand de strafwet overtreedt geen wanordelijkheid is in de zin van de WOM. De burgemeester, die het gezag heeft over de politie als het de handhaving van de openbare orde betreft, kan ingrijpen als sprake is van zodanige (strafbare) feiten dat (tevens) sprake is van (vrees voor) wanordelijkheden. In andere gevallen kunnen individuele demonstranten die de strafwet overtreden strafrechtelijk worden aangepakt en eventueel worden gearresteerd op grond van het strafrecht, maar dat moet dan de betoging onverlet laten.

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft het gezag over de politie als het de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde betreft. Als tijdens een demonstratie bijvoorbeeld belediging van personen, opruiing tot geweld of haatzaaien tegen dan wel discriminatie van bevolkingsgroepen wordt geconstateerd, kan de politie optreden. Het is aan het Openbaar Ministerie om de strafbaarheid van deze handelingen te beoordelen. Deze beoordeling kan plaatsvinden tijdens of na het voordoen van het incident.

Vraag 7

Kunt u een overzicht geven van de incidenten die zich tot nu toe hebben voorgedaan tijdens demonstraties (pro-Gaza, anti-IS) die deze zomer zijn gehouden, alsmede van de stand van zaken van de strafrechtelijke stappen die daarna zijn genomen tegen hen die deze demonstraties wilden verstoren door zowel fysiek als verbaal hun sympathie met IS te tonen?

Antwoord 7

Het Openbaar Ministerie is niet op de hoogte gesteld van incidenten – anders dan die in Den Haag – tijdens demonstraties.

Toelichting:

Deze vragen zijn aanvullend op eerdere vragen ter zake van het lid Wilders (PVV), ingezonden 11 augustus 2014 (vraagnummer 2014Z13953) en van de leden Van Klaveren en Bontes (beiden Groep Bontes/Van Klaveren), ingezonden 11 augustus 2014 (vraagnummer 2014Z13954)